

מקשה הגמרא על רבי יהודה בן בתירא: וְאֵלָּא הָא גָּמַר גְּזִירָה שְׁוֶה
– והרי רבי עקיבא למד שהמקושש זה צלפחד בגזירה שוה, והרי זה
כמפורש, ואם כן לא כיסתה התורה את שמו של המקושש.

מתרצת הגמרא: גְּזִירָה שְׁוֶה לֹא גָּמַר – רבי יהודה בן בתירא לא קיבל
גזירה שוה זו מרבותיו, ואין אדם דן גזירה שוה מעצמו.

שואלת הגמרא: אֵלָּא לרבי יהודה בן בתירא מְהִיבָא הָוֶה – מאיזה
חטא מת שנאמר עלי' (במדבר כו א) 'כִּי בִקְטָאוּ מֵת', משיבה הגמרא:

מִיֵּעֲפִילוּ הָוֶה – הוא היה מהחוטאים בחטא של המעפילים שנאמר
בהם 'וַיַּעֲפִלוּ לַעֲלוֹת אֶל רֹאשׁ הָהָר' (שם ד מד), שאינו חטא חמור כל
כך כחילול שבת.

הגמרא מביאה את המשך הברייתא: כִּיֵּזְאָא בְּדָבָר אֲתָה אֹמֵר – כמו
שדרשנו לגבי צלפחד בן יש לדרוש גם בענין מה שנאמר באהרן
ומרים שדיברו בגנות משה ונעשתה מרים מצורעת (שם יט ט), 'וַיַּחַר אֶף
ה' בָּם וַיִּלְךְ', ומכך שנאמר 'בֹּם' בלשון רבים מלמד שֶׁאֵף אֲהֶרֶן
נִצְטָרַע, דְּבָרֵי רַבִּי עֲקִיבָא. אִמָּר לֹא רַבִּי יְהוּדָה בֶּן בִּתְרִיא, עֲקִיבָא,
בֵּין בֶּן וּבֵין בֶּן – בין אם האמת כדבריו שאהרן נצטרע, ובין אם אין
האמת כדבריו אֲתָה עֲתִיד לִיתֵן אֶת הָדִין עַל שֶׁאִמַּרְתָּ דָּבָר זֶה, אִם
בְּדַבְרֶיךָ שֶׁנִּצְטָרַע, אֲתָה עֲתִיד לִיתֵן אֶת הָדִין עַל שֶׁהִתְנַחֵרָה בְּסִתְּךָ וְלֹא
גִּילַתָּה שֶׁאֲהֶרֶן נִצְטָרַע וְאֲתָה מְנַלָּה אוֹתוֹ, וְאִם לֹא כדבריו עֲתִיד
אֲתָה לִיתֵן אֶת הָדִין עַל שֶׁאֲתָה מוֹצִיא לַעֲזוֹ עַל אוֹתוֹ עֲדִיק וְאֲתָה
אֹמֵר שֶׁנִּצְטָרַע.

מקשה הגמרא על רבי יהודה בן בתירא: וְאֵלָּא הִבְתִּיב בָּם שֶׁשֶּׁמַּע
שהיה חרון אף גם באהרן, והרי זה כמפורש, ואם כן לא כיסתה
התורה את צרעתו של אהרן. מתרצת הגמרא: לרבי יהודה הָהוּא
חרון אף שנאמר לגבי אהרן לא היה אלא בְּגִזְיָתָהּ בְּעֻלְמָא אבל לא
נענש.

הגמרא מביאה ברייתא הסוברת כרבי עקיבא: תִּנְיָא בְּמֵאן דְּאָמַר –
שנינו בברייתא כדעת האומר שאף אֲהֶרֶן נִצְטָרַע, דְּבִתְרִיבֵי בָאוּתוֹ
עֵינִי (שם יב י) 'וַיִּפֶן אֲהֶרֶן אֶל מִרְיָם וְהָנָה מִצּוֹרְעַת', וְתִנְיָא בְּבִרְיִיתָא
בביאור הפסוק, שִׁפְטָהּ אֲהֶרֶן מִצּוֹרְעָתוֹ – שֶׁנִּתְרַפָּא מִצְרַעְתּוֹ קוֹדֵם
שֶׁנִּתְרַפָּא מִמִּיָּא, הִרִי שֶׁאֵף אֲהֶרֶן נִצְטָרַע.

הגמרא מביאה דרשה בענין החושד בכשרים: אִמָּר רִישׁ לְקִישׁ,
הַחוֹשֵׁד בְּכֹשֶׁרִים לֹקֵחַ – נענש בְּגִזְיָתוֹ, דְּבִתְרִיבֵי בְּעֵינֵי צִיּוּי ה' לַמִּשָּׁה
שיאמר לישראל שיוציאם ממצרים, שאמר משה (שמות ד א) 'וַיִּתֵּן לֹא
יֵאֱמִינוּ לִי וְגו', וְגִלְיָא כְּמִי קוֹדֶשׁא בְּרִיךְ הוּא דְּמַהֲיֵמֵי יִשְׂרָאֵל –
והיה גלוי לפני הקדוש ברוך הוא שיאמינו בני ישראל לדבריו, וְאִמָּר
לֹא הִקְבִּי לַמִּשָּׁה, הֵן מֵאֱמִינִים בְּנֵי מֵאֱמִינִים, וְאֲתָה אֵין סוֹפֵךְ
לְהֵאֱמִין, כלומר סופך להכשל בענין זה. הֵן מֵאֱמִינִים, דְּבִתְרִיבֵי אַחֵר
שֶׁאִמָּר לָהֶם מֹשֶׁה שָׂבָא לֵגְאָלֶם (שם ד א) 'וַיֵּאֱמֵן הָעָם', וְהֵם בְּנֵי
מֵאֱמִינִים שֶׁנִּאֵמַר בְּאִבְרָהָם אֲבִיהֶם כִּשְׁבַּתְיָחוּ הִקְבִּי שֶׁהִיָּה לוֹ זֶרַע
כְּכֹכְבֵי הַשָּׁמַיִם (בראשית טו ו) 'וְהָאֱמֵן בָּהּ', וְאֲתָה אֵין סוֹפֵךְ לְהֵאֱמִין,
שֶׁנִּאֵמַר בְּחֹטָא מִי מִרִּיבָה שֶׁאִמָּר הִקְבִּי לַמִּשָּׁה וְאֲהֶרֶן (במדבר כב יב) 'וַעֲזֹן
לֹא הָאֱמִינָתָם בִּי' וְגו'. וּמִמֵּאִי דְלִקְחָה – וּמִנֵּין שֶׁלָּקַח מִשָּׁה בְּגוֹפּוֹ עַל
שֶׁחָשַׁד בִּישְׂרָאֵל שֶׁלֹּא יֵאֱמִינוּ לוֹ, דְּבִתְרִיבֵי בָאוּתוֹת שֶׁמֶסֶר ה' לַמִּשָּׁה
שֶׁעָשָׂה לִישְׂרָאֵל כְּדִי שִׁיאֱמִינוּ לְדַבְרֵיו (שמות ד א) 'וַיֵּאֱמֵר ה' לוֹ עוֹד
הָבָא נָא יָדְךָ בְּחִיקְךָ' וְגו'. וְיָבֵא יְדוֹ בְּחִיקוֹ וְיוֹצֵאָהּ וְהָנָה יְדוֹ מִצְרַעַת
בְּשִׁלְגוֹ, וְרָמַז לוֹ בָּאוֹת זֶה שְׂדִיבֵר לְשׁוֹן הָרַע עַל יִשְׂרָאֵל בְּמַה שֶׁאִמָּר
שֶׁלֹּא יֵאֱמִינוּ לוֹ, וְלִכֵּן הִלְקוֹהוּ בְּגוֹפּוֹ שֶׁנִּצְטָרַע.

הגמרא מביאה דרשה בענין מדה טובה מרובה שאף היא נלמדת
מצרעתו של משה: אִמָּר רַבָּא וְאִתֵּימָא – ויש אומרים שאמר זאת
רַבִּי יוֹסִי בְּרַבִּי חֲנִינָא, מִדָּה טוֹבָה מְהִירָתָא לְבָא מִמִּדַּת פּוֹרְעָנוֹת –
טובה שמביא ה' על האדם ממזירת לבוא מפורענות שגזרת עלי, וְאִילוּ
מִמִּדַּת פּוֹרְעָנוֹת שֶׁנִּצְטָרַע יְדוֹ שֶׁל מִשָּׁה בְּתִיבֵי (שם), 'וְיוֹצֵאָהּ
וְהָנָה יְדוֹ מִצְרַעַת בְּשִׁלְגוֹ', שֶׁכִּשְׁהוֹצִיא אֶת יְדוֹ נִצְטָרַע וְלֹא קוֹדֵם
לכֵּן, וְאִילוּ בְּמִדָּה טוֹבָה שֶׁנִּתְרַפָּא יְדוֹ בְּתִיבֵי בַּפִּסּוֹק שֶׁאֲחִירֵיו (שם ד ז),
'וְיוֹצֵאָהּ מִחִיקוֹ וְהָנָה שָׂבָה בְּבִשְׂרוֹ', מִחִיקוֹ הוּא דְּשָׂבָה בְּבִשְׂרוֹ –
כְּשֶׁעֲדִין הִיָּה יְדוֹ בְּחִיקוֹ חוֹרָה לְהִיָּת כְּשֶׁאֵר בְּשִׁרוֹ.

הגמרא מביאה מאמר בענין נס בתוך נס: כתוב באותות שמסר ה'
למשה שיעשה לפרעה כדי שיאמינו לדבריו (שם י ז ב), 'וַיִּשְׁלַח אֲהֶרֶן
אֶת מִשְׁהוֹ לִפְנֵי פֶרְעֹה וּלְפָנֵי עֶבְרֵיו וַיְהִי לַתִּנְיָן, וַיִּקְרָא גַם פֶּרְעֹה
לְחֻכְמָיִם וּלְמִכְשָׁפִים וַיַּעֲשׂוּ גַם הֵם חֲרָטָיִם מִצְרִים בְּלַחְטִידֵם כֹּן,
וַיִּשְׁלִיכוּ אִישׁ מִשְׁהוֹ וַיְהִיו לַתִּנְיָנִים, וַיִּכְלַע מִטָּה אֲהֶרֶן אֶת מִטָּתוֹ,
אִמָּר רַבִּי אֱלִיעֶזֶר, מִכָּךְ שֶׁנִּאֵמַר 'וַיִּכְלַע מִטָּה' וְלֹא 'וַיִּכְלַע תִּנְיָן' יֵשׁ
לְלַמּוֹד שֶׁהִיָּה כֹאן גַּם בְּתוֹךְ גַּם, שֶׁמִּתְחִילָה חוֹר וְנַעֲשֶׂה מִטָּה וְאַחֵר
כִּךְ בִּלַּע אֶת מִטּוֹת חֲרָטָיִם מִצְרִים, וְנַעֲשֶׂה נֵס שֶׁבִּלַּע אֶת מִטּוֹתָם, וְעוֹד
נֵס שֶׁנִּי שֶׁבִּלַּע אוֹתָם כִּשְׁהִיָּה מִטָּה וְלֹא כִּשְׁהִיָּה תִנְיָן.

שְׁנֵינִי בְּמִשְׁתַּנּוּ: הַזּוֹרֵק מְרִשּׁוֹת הַיַּחֲדִיד לְרִשּׁוֹת הַיַּחֲדִיד בּוֹ וְרִשּׁוֹת
הָרִבִּים בְּאִמְצַע, רַבִּי עֲקִיבָא מַחֲיִיב וְחֻכְמָיִם פּוֹטֵרִים. הַגְּמָרָא מְבַרֶּרֶת
בְּאִיזָה אֹפֶן נִחְלָקוּ: פְּלִיגִי – שָׁאֵל רַבָּה, הָאֵם בְּזוֹרֵק מִרְשּׁוֹת הַיַּחֲדִיד
לְרִשּׁוֹת הַיַּחֲדִיד וְעֵבֶר הַחֲפֵץ דֶּרֶךְ רִשּׁוֹת הָרִבִּים לְמִטָּה מְעַשְׂרָה טַפְחִים
סֻמוֹךְ לִקְרַקַּע פְּלִיגִי – נִחְלָקוּ רַבִּי עֲקִיבָא וְחֻכְמָיִם, וְכִהָא פְּלִיגִי –
וּבִסְבְּרָא זֶה נִחְלָקוּ, דְּמָר (רַבִּי עֲקִיבָא) סָבַר, אֲמַרְיִנִי 'קְלוּטָה בְּמָה
שְׁהוֹנָחָה' – אֹמְרִים שֶׁחֲפֵץ הַנִּקְלָט בְּאִירֵי הָרִשּׁוֹת נִחְשָׁב כְּאִילוּ מוֹנָח
בְּקִרְקַע שֶׁל אוֹתָהּ רִשּׁוֹת, וְנִמְצָא שֶׁהַזּוֹרֵק שֶׁבְּמִשְׁתַּנּוּ, כְּאִילוּ עֵקֶר אֶת
הַחֲפֵץ מִרְשּׁוֹת הַיַּחֲדִיד וְהִנִּיחוֹ בְּרִשּׁוֹת הָרִבִּים חוֹזֵר וְעֵקֶר מִרְשּׁוֹת
הָרִבִּים וְהִנִּיחוֹ בְּרִשּׁוֹת הַיַּחֲדִיד, וְחִיִּיב חֲטָאָה. וְכִּי (חֻכְמָיִם) סָבַר, לֹא
אֲמַרְיִנִי – אֵין אֹמְרִים 'קְלוּטָה בְּמָה שְׁהוֹנָחָה', וְהִרִי הוּא כְּזוֹרֵק חֲפֵץ
מִרְשּׁוֹת הַיַּחֲדִיד אֶחָד לְרִשּׁוֹת הַיַּחֲדִיד אַחֲרָת, וּפְטוֹר מִחֲטָאָה. אֲכַל אֵם
עֵבֶר הַחֲפֵץ דֶּרֶךְ רִשּׁוֹת הָרִבִּים לְמִטָּה מְעַשְׂרָה טַפְחִים, לְדַבְרֵי הַכֵּל
פְּטוֹר, שֶׁמִּשּׁוֹם 'קְלוּטָה' בְּרִשּׁוֹת הָרִבִּים אֵין לְחִיבּוֹ כִּיּוֹן שֶׁאֵינוֹ אוֹרֵר
רִשּׁוֹת הָרִבִּים אֲלֵא אוֹרֵר מְקוֹם פְּטוֹר, וְאֵין לְדוֹן עַל חֲפֵץ הַנִּמְצָא שֶׁם
כְּאִילוּ הוּא מוֹנָח עַל קִרְקַע רִשּׁוֹת הָרִבִּים, וּמִשּׁוֹם שֶׁהַעֲבִיר אֶת הַחֲפֵץ
מִרְשּׁוֹת הַיַּחֲדִיד לְרִשּׁוֹת הַיַּחֲדִיד דֶּרֶךְ רִשּׁוֹת הָרִבִּים אֵין לְחִיבּוֹ, שֶׁהִרִי
בְּמִשְׁכֵּן הִיָּתָה נַעֲשִׂית מִלֵּאכָה זֶה בְּאֹפֶן שֶׁל הוֹשָׁטָה, וְהַמִּשְׁכֵּן לְמַדְנָה
לְחִיבּוֹ בְּשַׁבַּת מוֹשִׁיט בְּאֹפֶן זֶה, וְלֹא יִפְלִיגִי – וְאֵין לְמַדִּים לְחִיבּוֹ אֶת
הַזּוֹרֵק בְּאֹפֶן זֶה, מְמוּשָׁיִם.

מִמִּשְׁחָר רַבָּה לְבֹאֵר אֶת שְׁאֵלָתוֹ: אִי דִּילְמָא – אוֹ שֶׁמָּא נִאֵמַר, שְׁבּוֹרֵק
וְעֵבֶר הַחֲפֵץ דֶּרֶךְ רִשּׁוֹת הָרִבִּים לְמִטָּה מְעַשְׂרָה טַפְחִים מִהִקְרַקַּע
פְּלִיגִי – נִחְלָקוּ רַבִּי עֲקִיבָא וְחֻכְמָיִם, שֶׁחֲפֵץ לֹא עֵבֶר בְּאִירֵי רִשּׁוֹת
הָרִבִּים וְלֹא שִׁיךְ בּוֹ 'קְלוּטָה', וְכִהָא פְּלִיגִי – וּבִסְבְּרָא זֶה נִחְלָקוּ, דְּמָר
– רַבִּי עֲקִיבָא) סָבַר, יִפְלִיגִי – לְמַדִּים זּוֹרֵק מְמוּשָׁיִם, שֶׁכֶּשֶׁם
שֶׁהַמוֹשִׁיט חֲפֵץ מִרְשּׁוֹת הַיַּחֲדִיד לְרִשּׁוֹת הָרִבִּים חִיִּיב
אִם הוֹשִׁיט לְמַעֲלָה מִעֲשֶׂרָה טַפְחִים, כִּי הַזּוֹרֵק בְּאֹפֶן זֶה חִיִּיב אֲפִילוּ
אִם זֶרֶק לְמַעֲלָה מִעֲשֶׂרָה טַפְחִים. וְכִי (חֻכְמָיִם) סָבַר, לֹא יִפְלִיגִי –
אֵין לְמַדִּים זּוֹרֵק מְמוּשָׁיִם, וְלִכָּךְ רַק מוֹשִׁיט חִיִּיב, אִךְ זּוֹרֵק פְּטוֹר. אֲכַל
אִם עֵבֶר הַחֲפֵץ בְּאִירֵי רִשּׁוֹת הָרִבִּים לְמִטָּה מְעַשְׂרָה טַפְחִים, לְדַבְרֵי
הַכֵּל חִיִּיב, מֵאִי מְעַמָּא – מִהַ הִטַּעַם, לִפִּי שֶׁאֵינוֹ אֹמְרִים 'קְלוּטָה בְּמָה
שְׁהוֹנָחָה דְּמֵיָא' (–הִיא דוּמָה), וְנִמְצָא שֶׁעָשָׂה הוֹצָאָה מִרְשּׁוֹת הַיַּחֲדִיד
לְרִשּׁוֹת הָרִבִּים, וְהִכְנִסָה מִרְשּׁוֹת הָרִבִּים לְרִשּׁוֹת הַיַּחֲדִיד.

הַגְּמָרָא מְשַׁטָּת אֶת סִפְקוֹ שֶׁל רַבָּה: אִמָּר רַב יוֹסֵף, הָא מִילְתָּא
אִיבְעִיָא לִיָּה לְרַב חֲסִידָא – דָּבָר זֶה הִסְתַּפֵּק בּוֹ רַב חֲסִידָא, וּפְשָׁטָהּ
נִיחָלִיָּה רַב הַמְּנוֹנָא מִהָא – וּפְשָׁטוֹ לוֹ רַב הַמְּנוֹנָא מִבְּרִייתָא זֶה,
שֶׁשְׁנֵינִי, חֲפֵץ שִׁינָא מְרִשּׁוֹת הַיַּחֲדִיד לְרִשּׁוֹת הַיַּחֲדִיד וְעוֹבֵר בְּאִמְצַע
בְּרִשּׁוֹת הָרִבִּים עֲצָמָה, רַבִּי עֲקִיבָא מַחֲיִיב וְחֻכְמָיִם פּוֹטֵרִים.

הַגְּמָרָא מְבַאֶרֶת כִּיכֵּד פֶּשֶׁט רַב הַמְּנוֹנָא אֶת הַסֵּפֶק מִבְּרִייתָא זֶה: וַיֵּשׁ
לְדִיִּיק בְּבִרְיִיתָא זֶה, מִדְּקָאָמַר – מִכָּךְ שֶׁאִמָּר הַתָּנָא שֶׁרַבִּי עֲקִיבָא
וְחֻכְמָיִם נִחְלָקוּ בְּאֹפֶן שֶׁעֵבֶר הַחֲפֵץ בְּרִשּׁוֹת הָרִבִּים עֲצָמָה, פְּשִׁטָּא
(– פְּשוּט) שֶׁכְּשֶׁעֵבֶר הַחֲפֵץ לְמִטָּה מְעַשְׂרָה פְּלִיגִי (–נִחְלָקוּ), שֶׁהִרִי
לְמַעֲלָה מִעֲשֶׂרָה טַפְחִים אֵינוֹ רִשּׁוֹת הָרִבִּים 'עֲצָמָה' אֲלֵא מְקוֹם פְּטוֹר.
וְכִהָא – וּבְאִיזָה אֹפֶן נִחְלָקוּ מִבְּרִייתָא, אִילִּימָא בְּמַעֲבִיר – אִם נִאֵמַר
שֶׁנִּחְלָקוּ בְּמַעֲבִיר חֲפֵץ בִּידוֹ מִרְשּׁוֹת הַיַּחֲדִיד לְרִשּׁוֹת הַיַּחֲדִיד דֶּרֶךְ רִשּׁוֹת
הָרִבִּים, יֵשׁ לְתַמּוּהָ, וְכִי רַק בְּמַעֲבִיר לְמִטָּה מְעַשְׂרָה טַפְחִים הוּא
דְּמַחֲיִיב רַבִּי עֲקִיבָא, אֲבָל בְּמַעֲבִיר לְמַעֲלָה מְעַשְׂרָה לֹא מַחֲיִיב,
וְהָאִמָּר (–וְהִרִי אִמָּר) רַבִּי אֱלִיעֶזֶר (לְעִיל צ.ב.), מְמוּצִיא מְשׁוֹי מִרְשּׁוֹת

לרשות למעלה מעשרה, כלומר, העבירו בידו באויר למעלה
מעשרה טפחים, חייב, שכן היה משא כתיבת, שנשאו את הארון
למעלה מעשרה טפחים, וממלאכת המשכן למדנו למלאכות שבת.
הרי שהמעביר חפץ חייב אף למעלה מעשרה טפחים, וכיון שלדעת
רבי עקיבא הוצאה מרשות היחיד לרשות היחיד דרך רשות הרבים
היא מלאכה, עליו לחייב עליה אף כשהעבירו למעלה מעשרה
טפחים.

אלא לאו – אלא ודאי הברייתא מדברת בזרק מרשות היחיד לרשות
היחיד דרך רשות הרבים, כמו במשנתנו, ולא במעביר בידו, וזממה
שדברה הברייתא ב'רשות הרבים עצמה, מוכח שבזרק למטה
מעשרה טפחים הוא דמחייב רבי עקיבא, אבל בזרק למעלה
מעשרה טפחים לא מחייב. ואם טעמו של רבי עקיבא משום שלמדים
זרק ממושיט, יש לו לחייב אף למעלה מעשרה טפחים, משום שלמדים
מיה – מוכח מכאן, שרבי עקיבא וחכמים בקלוטה בזה שהונחה
פליגי (נחלקו), שרבי עקיבא סובר שכיון שזרק למטה מעשרה
טפחים ונקלטה באויר רשות הרבים, הרי היא כהונחה וחייב,
ולחכמים אינה כהונחה ופטור. אבל זרק למעלה מעשרה טפחים
לדברי הכל פטור, ואין למדים זרק ממושיט. מסיקה הגמרא, ששם
מיה – אכן יש להוכיח כן.

הגמרא מביאה דעה החולקת על רב המנונא: ופליגא דרבי אלעזר –
רב המנונא חולק בזה על רבי אלעזר, דאמר רבי אלעזר, מחייב היה
רבי עקיבא את הזורק חפץ מרשות היחיד לרשות היחיד דרך רשות
הרבים אפילו באופן שזרק למעלה מעשרה טפחים, שהוא לומד זורק
ממושיט. והאי דקתני – ומה שאמרה הברייתא שנחלקו בזרק
ברשות הרבים עצמה, דהיינו למטה מעשרה טפחים, אינו אלא
להודיעו בזה דרכו, להשמיענו שלא זו בלבד שהם פוטרים בזרק
למעלה מעשרה טפחים לפי שאין למדים זורק ממושיט, אלא הם
פוטרים אפילו באופן שעבר החפץ דרך רשות הרבים עצמה למטה
מעשרה טפחים, משום שאין אומרים קלוטה כמי שהונחה.

הגמרא מביאה דעה החולקת על רבי אלעזר: ופליגא דרב חלקיה
בר מוכי – רבי אלעזר חולק בזה על רב חלקיה בר טובי, דאמר רב
חלקיה בר מוכי, הזורק חפץ מרשות היחיד לרשות היחיד דרך רשות
הרבים, אם עבר החפץ בתוך שלשה טפחים לקרקע רשות הרבים,
לדברי הכל חייב, שבאופן זה אף שהחפץ לא נח, מודים רבי עקיבא
וחכמים שחרי הוא כמו שהונח, וכמבואר להלן. ואם עבר החפץ
למעלה מעשרה טפחים מקרקע רשות הרבים, לדברי הכל פטור,
משום שאין למדים זורק ממושיט. ואם עבר החפץ משלשה טפחים
ועד עשרה טפחים, באנו למחלוקת רבי עקיבא ורבנן, שלרבי
עקיבא אומרים 'קלוטה כמי שהונחה' וחייב, ולרבנן אין אומרים
'קלוטה כמי שהונחה' ופטור.

הגמרא מביאה ברייתא השנויה כרב חלקיה בר טובי: תניא גמי הכי
– שנינו כן בברייתא כדברי רב חלקיה בר טובי, הזורק חפץ מרשות
היחיד לרשות היחיד דרך רשות הרבים בתוך שלשה טפחים, דברי
הכל חייב. ואם זרק למעלה מעשרה טפחים, אינו אסור אלא משום
שבות (איסור דרבנן), שאסרו חכמים לטלטל מרשות היחיד של
אדם אחד לרשות היחיד של אדם אחר ואפילו אם אין רשות הרבים
עוברת ביניהן) אם לא עשו עירובי חצרות. אך מצד שרשות הרבים
מפסיקה ביניהם, אין איסור למעלה מעשרה. ולכן אם היו שתי
הרשויות שלול, מותר לכתחילה לזרוק מזו לזו, שבה לא הצריכו
חכמים עירובי חצירות. והזורק משלשה טפחים ועד עשרה טפחים,
רבי עקיבא מחייב וחכמים פוטרין.

הגמרא דנה בדברי הברייתא שהובאה לעיל: אמר רב – הובא לעיל
בברייתא, הזורק מרשות היחיד לרשות היחיד דרך רשות הרבים
למעלה מעשרה טפחים, אם היו שתי הרשויות שלול, מותר.

מקשה הגמרא: לימא תהוי תיובתיה דרב – האם נאמר שתהיה
מכאן פירכא לרב, דאיתמר – שנאמר בבית המדרש, שני בתים בשני
צדי רשות הרבים, רבה בר רב הונא אמר בשם רב, אסור לזרוק

מזה לזה, ושמואל אמר, מותר לזרוק מזה לזה. וודאי מחלוקתם
היא באופן ששני הבתים שלול, שאם הם של שני בני אדם לא היה
שמואל מתיר לזרוק מזה לזה בלא עירובי חצרות. ואם כן קשה,
שבברייתא מפורש שבשניהם שלול מותר לזרוק, ולא כדברי רב.
מתרצת הגמרא: ולא מי אוקימנא לההיא – האם לא העמדנו את
המחלוקת של רב ושמואל בגזון דמילי חד ומתני חד – באופן
שבית אחד גבוה ובית אחד נמוך, ומתוך כך צריך לאמן את ידו לזרוק
ממקום גבוה למקום נמוך או ממקום נמוך למקום גבוה, ומתוך שהוא
טרוד יש לחשוש דזימנין נפל ואתי לאתני – שפעמים יפול החפץ
לרשות הרבים ויבוא להרימו, ונמצא מכניס מרשות הרבים לרשות
היחיד, ולכן אסר רב לזרוק מבית לבית באופן זה.

הגמרא מבררת את המקור לכך שבפחות משלשה טפחים אומרים
לבוד: אמר רב ליה רב חסדא לרב המנונא, ואמר ליה – ויש אומרים
שאמר רב המנונא לרב חסדא, מנא הא מילתא דאמר רבנן – מנין
למדנו דבר זה שאמרו חכמים, כל פחות משלשה בלבד (אין ספק,
דבר קצר שהוסיפו עליו והאריכוהו) דמי (הוא דומה), כלומר, כל
דבר הנמצא בתוך שלשה טפחים לדבר אחר נחשב כאילו התקרב
והתחבר אליו, ולכן גבשושית ברשות הרבים שהיא גבוהה פחות
משלשה טפחים בטילה לרשות הרבים. אמר ליה, סברא היא
שהגבשושית חשובה כרשות הרבים, לפי שאי אפשר לה לרשות
הרבים שתילקט במלקט ובהרימו – כלים העשויים להחליק את
הקשר, כלומר, אי אפשר להחליק את קרקע רשות הרבים
מגבשושיות כאילו הוחלקו במלקט ורהיטני, וכיון שכן דרך רשות
הרבים שיש בה גבשושיות הרי הן בטלות אליה.

מקשה הגמרא: אי הכי – אם זהו הטעם, שכן היא דרך רשות הרבים,
אם כן אף גבשושית שיש בה שלשה טפחים נמי – גם היא דינה
כרשות הרבים, שגם גבשושיות כאילו מצויות בה. ותו – ועוד קשה
על טעם זה, הא דתני – משנה זו ששנינו לגבי כשרות סוכה (סוכה יז),
הבונה סוכה ומשלשל (מוריד) דפנות סוכתו מלמעלה למטה,
שהתחיל לארוג המחיצות אצל הסכך ואורג ובא כלפי מטה, והניח
אזכר פתוח סמוך לקרקע, אם הן (הדפנות) גבוהין מן הארץ שלשה
טפחים, סוכתו פסולה. משמע שדווקא אם גבוהים שלשה פסולה,
אם – אבל אם גבוהים פחות משלשה בשרה, לפי שכשהדפנות בתוך
שלשה טפחים, כאילו נוסף עליהן ונשלמו עד לקרקע, ולכאורה הוא
מדין לבוד, וקשה, הלא בזה לא שייך הטעם שנאמר לגבי גבשושית
שהיא מצויה ברשות הרבים, ומדוע אומרים בו לבוד.

מתרצת הגמרא על הקושיא שהיה: התיב – שם, לגבי סוכה, חיינו
מעמא – וזה הטעם שפסלה המשנה בדפנות גבוהות שלשה טפחים,
משום דהויא לה מחיצה שהגדיים פוקצין בה – שהיא מחיצה
שהגדיים יכולים לעבור בה, ואינה חשובה מחיצה, אבל כשהדפנות
גבוהות פחות משלשה טפחים, הגדיים אינם יכולים לעבור ולכן היא
מחיצה כשירה, ואינו מדין לבוד.

דוחה הגמרא: תיבא – טעם זה מיישב מדוע הסוכה כשירה אם הניח
אזכר פחות משלשה טפחים למטה בסמוך לארץ, אבל אם הניח פחות
משלשה טפחים למעלה, שמצאנו בכמה מקומות שגם באופן זה
אומרים לבוד, כגון מה ששנינו (עירובין טז) שאפשר לעשות מחיצות
על ידי שלשה חבלים וביניהם פחות משלשה טפחים, וכן מה ששנינו
(סוכה יז) שאם הרוקח את הסכך מהדפנות שלשה טפחים הסוכה
פסולה, משמע שבפחות מכך הסוכה כשרה. מאי איכא למימר –
איך נבאר זאת, הרי שם דין לבוד ודאי משלש את האזכר שבגדיו, ו
ולא שייך לומר שההיתר הוא משום שהגדיים אינם יכולים לעבור.
ואם כן חוזרת הקושיא, אם כל מקור דין לבוד הוא מסברא ושאינן
דרך רשות הרבים שתילקט וכו', מנין המקור לומר לבוד בשאר
אופנים.

מסיקה הגמרא: אלא הדין שכל פחות משלשה טפחים בלבד דמי
– חשוב כמחומר, להכתא גמירי לה – קיבלנוהו הלכה למשה מסיני.
משנתנו עוסקת בזרק מרשות היחיד לרשות היחיד דרך רשות

1 הרבים. הגמרא דנה עתה באופן הפוך, שזרק מרשות הרבים לרשות
2 הרבים דרך רשות היחיד: תָּנּוּ רַבֵּנָן בברייתא, הזורק חפץ מִרְשׁוֹת
3 הָרַבִּים לְרִשְׁוֹת הָרַבִּים וּרְשׁוֹת הַיְּחִיד בְּאִמְצָע, רַבִּי מְחִיב חטאת,
4 כיון שעבר דרך רשות היחיד ונחשב כמו שנח בה, וְחֻכָּמִים פּוֹטְרִין
5 כיון שלא נח ברשות היחיד.
6 רַב וְשִׁמּוּאֵל דְּאָמְרֵי תַרְוִייהוּ – אמרו שניהם, לֹא חֵיִב רַבִּי אֵלָּא אם
7 עבר החפץ בְּרִשְׁוֹת הַיְּחִיד שהיא מְקוֹרָה – שיש לה תקרה, כגון בית,
8 דְּאָמְרִינָן בֵּיתָא כַּמָּאן דְּמִלִּיא דְּמִי – שאנו אומרים רואים את הבית
9 כאילו הוא מלא, כיון שהוא חשור ומלא הבל, ולכן נחשב כאילו נח
10 בו החפץ, אֲבָל רשות היחיד במקום שְׂאִינּוּ מְקוֹרָה, כגון חצר, לֹא

חייב רבי.

11 הגמרא דנה כמה חטאות מחייב רבי: אָמַר רַב חֲנַנְא אָמַר רַב יְהוּדָה
12 אָמַר שִׁמּוּאֵל, מְחִיב הָיָה רַבִּי את הזורק חפץ מרשות הרבים
13 לרשות הרבים דרך רשות היחיד שְׁתֵּי – שתי חטאות, אַחַת מְשׁוּם
14 הוֹצָאָה מרשות היחיד לרשות הרבים, שלבסוף יצא החפץ מרשות
15 היחיד והגיע לרשות הרבים, וְאַחַת מְשׁוּם הִכְנָסָה מרשות הרבים
16 לרשות היחיד, שבתחילה נכנס החפץ מרשות הרבים לרשות
17 היחיד.
18 יְתִיב רַב חֲנַנְא וְקָא קִשְׁיָא לִיה – ישב רב חננא והוקשה לו במימרא
19 זו שלימדו רבו,
20

לרשות הרבים, וְאִתְּעִבְיָא לֵיהּ מַחְשְׁבָתָּא – ונעשית מחשבתו, ולכן
מחייב רבי יהודה חטאת אחת על ההוצאה. וְרַבִּנְהוּן סָבְרִי לֹא אִמְרִינָן
קְלוּטָה בְּמָה שְׁהוֹנְחָה, ובעוד החפץ באויר אינו כמונח על הקרקע,
וְכִיּוֹן שֶׁחֶשֶׁב שְׁהוֹנְחָה תְּהִיָּה בְּתַחֲלִיל הַיִּצִּיָּא לרשות הרבים, לֹא
אִתְּעִבְיָא לֵיהּ מַחְשְׁבָתָּא – לא נעשית מחשבתו כיון שלא נח עד סוף
ארבע אמות, ונחשב כ'מתעסק', ולכן פוטרים חכמים אף על ההוצאה
מרשות היחיד לרשות הרבים. אֲבָל אֵתוּלְדָּה בְּמָקוֹם אֶב לֹא מְחִיב
רַבִּי יְהוּדָה, ולכן אף שהוא סובר קלוטה כמי שהונחה, ונמצא
שהחפץ כאילו הונח ביציאתו לרשות הרבים ונעקר משם ושוב נח
לאחר ארבע אמות, מכל מקום כיון שכבר חייב חטאת על ההוצאה
שהיא אב, פטור על ההעברה שהיא תולדה.
הגמרא מביאה ראייה אחרת שרבי יהודה מחייב על תולדה במקום
אב. דוחה הגמרא: לֹא סָלְקָא דְעֵתָּה – לא יעלה על דעתך שרבי
יהודה אינו מחייב על תולדה במקום אב, דִּתְנִינָא בְּרִייתָא, רַבִּי
יְהוּדָה מוֹסִיף עַל שְׁלֹשִׁים וְתַשַּׁע מִלֵּאכּוֹת שֶׁשֵּׁנִי בַּמִּשְׁנָה (לעיל עג).
אֵפֹה אֵת הַשּׁוֹבֵב – משוה את חוטי השתי בכרכר ו-עץ שיש לאורגים
שראשו חד, וְהַמְדַּקְדֵּק – לאחר שהעביר את חוט הערב בשתי
ומתחו, מכה עליו בכרכר בשנים ושלשה מקומות. אִמְרִינָן לֹא חֲכָמִים,
שׁוֹבֵב, הֵרִי הוּא בְּכָל מִלֵּאכּוֹת מִסְּפָךְ – עריכת חוטי השתי ומתיחתם
על הגול כדי להכניס לאריגה, וְהַמְדַּקְדֵּק הֵרִי הוּא בְּכָל מִלֵּאכּוֹת
אִוְרָג, ואינו אבות לעצמם. מדייקת הגמרא: הֵא – מהי כוונת רבי
יהודה, לֹא – האם אין כוונתו דַּעֲבָדִינְהוּ לְתַרְוּוּיָהוּ – שעשה את
שניהם, התולדה עם האב, בְּהֵדִי הֵדִי – יחד בהעלם אחד, שהרי
נאמר במשנה שרבי יהודה 'מוסיף' שובט ומדקדק על שאר האבות,
ואם כן ודאי הכוונה שעשה את כל האבות שבמשנה וְאֵפֹה מִסְּפָךְ
ואורג שנמנו שם יחד עם שובט ומדקדק, ועל אופן זה אמר רבי
יהודה שחייב חטאת משום מלאכת שובט ומדקדק, על אף שעשאו
עם האב שלשה, וְשִׁמְעָה מִיָּנָה – מוכח מכאן שְׁמַחֲיִיב הָיָה רַבִּי יְהוּדָה
אֵתוּלְדָּה בְּמָקוֹם אֶב.
דוחה הגמרא את הראייה: מִמָּא – מנין שכן הוא, דִּילְמָא לְעוֹלָם
דַּעֲבָדָה לְהָא לְחוּדָה וְהָא לְחוּדָה – שמא באמת מדובר שעשה
מלאכת שובט בלא מִסְּפָךְ ומלאכת מדקדק בלא אורג. וְרַבִּי יְהוּדָה
אֵתוּלְדָּה בְּמָקוֹם אֶב לֹא מְחִיב, וְהָא מְחִיבִי – ובוה נחלקו רבי
יהודה וחכמים, דַּרְבִּי יְהוּדָה סָבְרִי, הֵנִי – אלו, שובט ומדקדק, אֲבוֹת
מִלֵּאכּוֹת נִינְהוּ ו-הן, וְרַבִּנְהוּן סָבְרִי, הֵנִי תוֹלְדוֹת נִינְהוּ – שובט ומדקדק
תולדות הן. מוכיחה הגמרא: תַּדְעָ שׁוּזָה הִיא כּוּוֹנֶת הַבְּרִייתָא, דִּקְתַּנִּי,
'רַבִּי יְהוּדָה מוֹסִיף אֵפֹה הַשּׁוֹבֵט וְהַמְדַּקְדֵּק', אִי אִמְרִית בְּשִׁלְמָא אֲבוֹת
– אם תאמר שלדעת רבי יהודה השובט והמדקדק הם אבות, מוכן
הדבר, שְׁמָא הַלְשׁוֹן מוֹסִיף, הֵינִי שְׁמוֹסִיף אֲבוֹת אלו על שלשים
ותשע אבות מלאכה שנמנו במשנה, אֵלָּא אִי – אם! אִמְרִית שלדעת
רבי יהודה השובט והמדקדק הם תוֹלְדוֹת, אלא שמחייב על תולדה
במקום אב, מָא הַלְשׁוֹן מוֹסִיף, הֵרִי לֹא נִמְנוּ בַּמִּשְׁנָה אֲלוֹ אֲבוֹת, ורבי
יהודה אינו מוסיף עליהם עוד אבות. ואם כן, אִין לְהוֹכִיחַ מִבְּרִייתָא זֶה
שרבי יהודה מחייב על תולדה במקום אב, ולפיכך אפשר לומר שמה
ששנינו שרבי יהודה מחייב את הזורק חפץ מרשות היחיד לרשות
הרבים ועבר ארבע אמות ברשות הרבים, הֵינִי שֶׁמַּחֲיִיב רַק חֲטָאת
אחת, על ההוצאה.
אִתְמַר נָמִי – נאמר כן בבית המדרש שרבי יהודה אינו מחייב על
תולדה במקום אב, רַבָּה וְרַבִּי יוֹסֵף דְאִמְרִי תַרְוּוּיָהוּ – אמרו שניהם,
לֹא חִיב רַבִּי יְהוּדָה אֵת הַזּוֹרֵק חֲפֵץ מִרְשׁוֹת הַיִּחִיד לרשות הרבים
ועבר ארבע אמות ברשות הרבים, אֵלָּא חֲטָאת אַחַת.
הגמרא דנה בגדרי מלאכת הוצאה, כיצד יתכן לומר שרבי יהודה
מחייב שתיים. מקשה הגמרא: אִמְרִי לֵיהּ רַבִּינָא לְרַב אִשִּׁי, וְלִמָּא
דְּסָלִיק אֲדַעֲתִין מַעֲיָקָא – ולפי מה שעלה על דעתו מתחילה לפרש
דְּמַחֲיִיב הָיָה רַבִּי יְהוּדָה אֵת הַזּוֹרֵק שְׁתֵּי, אחת משום הוצאה ואחת
משום העברה, קשה, הלא אף אם הוא מחייב על תולדה במקום אב
אִין לוֹ לְחִיב מִשׁוּם מַעֲבִיר, דָּא לְהָבָא קִבְּעִי לָהּ לְהָבָא לֹא קִבְּעִי
לָהּ, אִי לְהָבָא קִבְּעִי לָהּ לְהָבָא לֹא קִבְּעִי לָהּ – אם לכאן רצונו שינוח

שרבי מחייב שתי חטאות, על ההוצאה ועל ההכנסה, והכנסה הלא
היא תולדה של מלאכת הוצאה, לְמִמָּרָא – האם ניתן לומר דְּמַחֲיִיב
רַבִּי אֵתוּלְדָּה בְּמָקוֹם אֶב – שמחייב רבי חטאת על תולדה אף אם
עשאה בהעלם אחד עם האב שלה, ואינו נפטר מחיובו על התולדה
בחטאת שהביא על האב, וְהֵתְנִינָא – והלא שנינו בברייתא, רַבִּי
אִוְרָא, נאמר בתורה בענין מלאכות שבת (שמות לה א) 'אֵלָּה הַדְּבָרִים
אֲשֶׁר צִוָּה ה' לַעֲשׂוֹת אֹתָם, וּמִכָּךְ שִׁכְתוּב 'דְּבָרִים' בלשון רבים יש
ללמוד שנים, ומכך שכתוב 'הַדְּבָרִים' בה"א יש לרבות עוד אחד, הרי
שלשה, ומכך שכתוב 'אֵלָּה הַדְּבָרִים', באה תיבת 'אלה' שהיא
בגימטריא ל'ו לרבות עוד שלשים וששה, הרי שלשים ותשעה, אֵלָּו
שְׁלֹשִׁים וְתַשַּׁע מִלֵּאכּוֹת שֶׁנֶּאֱמָרוּ לְמַשָּׁה בְּסִינִי. ומדוע הוצרך
הכתוב להשמיענו מנין זה, על כרחך ללמד כמה חטאות יכול אדם
להתחייב בהעלם אחד על השבת, ואם מתחייב על התולדה אף אם
עשאה בהעלם אחד עם האב שלה, הלא יכול להתחייב בהעלם אחד
יותר משלשים ותשע חטאות.
מתרצת הגמרא: אִמְרִי לֵיהּ רַבִּי יוֹסֵף לְרַב חֲנָא, מָר ו-אדוני, אֵהָא
מִתְנִי לָהּ – שונה את דברי רבי יהודה בשם שמואל שחייב שתיים, על
דברי רבי בענין הזורק חפץ מרשות הרבים לרשות הרבים דרך רשות
היחיד, ומחמת כן קָשְׁיָא לֵיהּ דְּבָרִין אלו דַּרְבִּי הַמַּחֲיִיב עַל תוֹלְדָה
במקום אב, אִמְרִינָן, עַל דְּבָרִי רַבִּי עֲצֻמָּה הַפּוֹטֵר זֹאת בְּדִרְשָׁת 'אלה
הדברים', אֲבָל אֵנִי ו-אנו, אִמְרִינָן יְהוּדָה מְחִיבִינָן – שונים את דברי
רבי יהודה בשם שמואל שיש לחייב על תולדה במקום אב, לגבי דברי
רבי יהודה בברייתא (המובאת בסמוך), וְלָכֵן לֹא קָשְׁיָא לָן ו-לנו
כלום, שהרי לא מצאנו שפטר רבי יהודה על תולדה במקום אב. ומה
הם דברי רבי יהודה, דִּתְנִינָא בְּרִייתָא, הַזּוֹרֵק חֲפֵץ מִרְשׁוֹת הַיִּחִיד
לְרִשְׁוֹת הָרַבִּים, וְעָבַר הַחֲפֵץ אֶרְבַּע אֲמוֹת בְּרִשְׁוֹת הָרַבִּים קוֹדֵם שֶׁנָּח,
וְהֵינִי שִׁישׁ כָּאֵן שְׁתֵּי מִלֵּאכּוֹת, האחת הוצאה מרשות היחיד לרשות
הרבים, והשניה העברת ארבע אמות ברשות הרבים, רַבִּי יְהוּדָה
מְחִיב וְחֲכָמִים פּוֹטְרִין. ועל דברי רבי יהודה אלו אִמְרִי רַבִּי יְהוּדָה
אִמְרִי שְׁמוּאֵל, מְחִיב הָיָה רַבִּי יְהוּדָה שְׁתֵּי – שתי חטאות, אחת
מִשׁוּם הוֹצָאָה מִרְשׁוֹת הַיִּחִיד לרשות הרבים, ואחת מִשׁוּם הַעֲבָרָה
ארבע אמות ברשות הרבים, מִפְּנֵי שְׁאוּמְרוֹת 'קלוטה כמי שהונחה',
ונחשב כאילו נח החפץ מיד בכניסתו לרשות הרבים, וחזר ונעקר ונח
בסוף ארבע אמות, ונמצא שעשה הוצאה מרשות היחיד לרשות
הרבים והעברה של ארבע אמות ברשות הרבים. ואף שהעברה היא
תולדה של הוצאה, מחייב רבי יהודה שתיים, מִפְּנֵי שְׁהוּא מַחֲיִיב
חֲטָאת עַל תוֹלְדָה אֵפֹה אֵם עֲשָׂה בַּהֲעֵלֶם אֶחָד עִם הָאֵב. וחכמים
סוברים שאינו חייב אלא חטאת אחת, מִפְּנֵי שֶׁלִּדְעָתָם אִין אֹמְרִים
'קלוטה כמי שהונחה', ולא היתה כאן אלא הנחה אחת בסוף ארבע
אמות, ואִין כאן אלא הוצאה.
מכריחה הגמרא שרבי יהודה מחייב שתיים: דָּא סָלְקָא דְעֵתָּה – שאם
יעלה על דעתך לומר דִּתְנִינָא הוּא דְּמַחֲיִיב – שרבי יהודה מחייב רק
חטאת אחת, מִכָּלֵל – משמע מזה דַּרְבִּינָן שֶׁנַּחֲלָקוּ וּפְטָרוּ, פְּטָרִי
ו-פטרו! וְרַבִּי יְתָן לומר כן, הֵא אִפִּיק לָהּ מִרְשׁוֹת הַיִּחִיד
לְרִשְׁוֹת הָרַבִּים – הרי הוציא את החפץ מרשות היחיד לרשות הרבים.
אלא ודאי שרבי יהודה מחייב שתי חטאות, על ההוצאה ועל
ההעברה, וחכמים לא פטרו אלא על ההעברה, אבל על ההוצאה
חייב אף לחכמים.
דוחה הגמרא את ההכרח: מִמָּא – מנין שכן הוא, דִּילְמָא ו-שמא!
לְעוֹלָם אִימָא ו-אומר! לָךְ שְׁרַבִּי יְהוּדָה חֲטָא הוּא דְּמַחֲיִיב – מחייב
חטאת אחת, וְרַבִּנְהוּן פְּטָרִי מִחֲטָאת לְגַמְרִי, וְהִיבִי מַשְׁכַּחַת לָהּ – והיכן
מוצא אותה אופן כזה שכלחכמי לא ידעו חייב משום הוצאה אף
שיצא החפץ מרשות היחיד לרשות הרבים, בְּגוֹן דְאִמְרִי הַזּוֹרֵק, עַד
דִּנְפָקָא לֵיהּ לְרִשְׁוֹת הָרַבִּים תְּנִינָה – מיד כשיצא החפץ לרשות
הרבים ינוח, ולא התכוין שהחפץ יעבור ארבע אמות ברשות הרבים,
וְהָא קְמִיפְלָגִי – ובוה נחלקו רבי יהודה וחכמים, דַּרְבִּי יְהוּדָה סָבְרִי
אִמְרִינָן קְלוּטָה בְּמָה שְׁהוֹנְחָה – אומרים שחפץ הנקלט באויר נחשב
כאילו מונח בקרקע, ומשום כך נחשב כאילו הונח מיד ביציאתו

1 אזי אין רצונו לכאן, ואם רצונו לכאן אזי אין רצונו לכאן. כלומר, אם
2 רצונו שינוח החפץ בסוף ארבע אמות ברשות הרבים, אינו רוצה
3 שינוח מיד ביציאתו לרשות הרבים ואין אומרים על כך קלוטה כמי
4 שהונחה, ונמצא שלא נעשית עקירה בתחילת רשות הרבים, ואין
5 לחייבו משום מעביר. וכל הזריקה היא הוצאה ארוכה, וחייב רק על
6 הוצאה. ואם רצונו שינוח מיד ביציאתו לרשות הרבים, אינו רוצה
7 שינוח בסוף ארבע אמות ברשות הרבים, נמצא שמה שעבר החפץ
8 ארבע אמות ברשות הרבים אינו מדעתו, ואין לחייבו על ההעברה.
9 ומכל מקום חייב על ההוצאה, שהרי מחשבתו היתה להוציא מרשות
10 היחיד לרשות הרבים ומחשבה זאת נתקיימה. מתרצת הגמרא: **אמר**
11 **ל'יה רב אשי לרבינא, מדובר ב'אמר כל מקום שת'רצה תנוח, וכיון**
12 **שלא איכפת לו, יש כאן קיום מחשבה גם בהנחה ביציאה לרשות**
13 **הרבים וגם בהנחה לאחר שעבר ארבע אמות, ואפשר לחייבו גם על**
14 **ההעברה.**

15 הגמרא דנה מה דין הזורק חפץ והתכוין שינוח במקום אחד, והחפץ
16 נח במקום אחר. מביאה הגמרא: **פ'שמיא** – דין פשוט הוא, שאם
17 **נתפזן לזורק חפץ ברשות הרבים ש'מנה אמות וזרק ארבע אמות,**
18 **כלומר שנח לפני המקום שרצה שינוח שם, ה'רי הוא כמי שכתב 'שם'**
19 **ב'שמעון' – שנתכוין לכתוב שמעון וכתב האותיות 'שמ', וחייב.**
20 **שכשם ששנינו (להלן קג) שחייב בכתבת אותיות אלו אף שהיתה**
21 **כוונתו לכתוב תיבה בת חמש אותיות, מפני ש'שמ' היא מלה בפני**
22 **עצמה, כמו כן הזורק ארבע אמות חייב אף שהיתה כוונתו לזורק**
23 **שמונה, מפני שיש בזריקתו שיעור העברה.**

24 מסתפקת הגמרא: אבל אם נתפזן לזורק ארבע אמות וזרק ש'מנה
25 אמות, מהו – מה הדין, מי אמרינן **הא אפי' ל'יה** – האם אנו אומרים,
26 הרי העביר את החפץ ארבע אמות ונתקיימה מחשבתו, וחייב, **או**
27 **דילמא היכא דבעי הא לא נח** – או שמא החפץ לא נח במקום
28 שרצה, ולא נתקיימה מחשבתו, ופטור.

29 הגמרא פושטת את הספק, ואף חוזרת בה מהדין הפשוט שהזכירה
30 תחילה. פושטת הגמרא: **ולאו היינו דאמר ל'יה רבינא לרב אשי** –

האם אין זה דומה למה ששאל רבינא את רב אשי [לעיל], איך אפשר
לחייב משום מעביר ארבע אמות ברשות הרבים את הזורק מרשות
היחיד לרשות הרבים ועבר ארבע אמות ברשות הרבים, הרי אם
רצונו שינוח החפץ בסוף ארבע אמות, אין רצונו שינוח מיד ביציאתו,
ואם רצונו שינוח ביציאתו אין רצונו לאחר ארבע אמות, ובין כך ובין
כך אין לחייבו על ההעברה, וכמו שהתבאר לעיל. **ואמר ל'יה רב אשי**
לרבינא שאפשר לחייבו רק באופן שאמר **כל מקום שת'רצה תנוח,**
שכיון שלא איכפת לו בשתי ההנחות, נחשב שבשתייהן נתקיימה
מחשבתו. ומבואר בדבריהם שאין לחייב את הזורק אלא אם נח
החפץ במקום שכוונתו היתה שינוח שם, אבל אם נח במקום אחר
אינו חייב, ואם כן בין אם נתכוין לזרוק שמונה זורק ארבע ובין אם
נתכוין לזרוק ארבע זורק שמונה אינו חייב. **וז'קאמרת ה'רי כתב שם**
ב'שמעון' – ומה שאמרת שפשוט שהמתכוין לזרוק שמונה זורק ארבע
דומה לכותב 'שמ' מ'שמעון' שחייב אף שהתכוין לעשות מלאכה
בשיעור גדול יותר, יש להקשות, מי דמי – האם דומה הדבר, ה'תם –
שם, שכתב 'שמ' מ'שמעון', כל כ'מה דלא כתב 'שם' לא מכתבי ל'יה
ש'מעון' – כל עוד שלא כתב את האותיות 'שמ' אינו יכול לכתוב את
המלה 'שמעון', ואם כן, התכוין לכתוב את האותיות 'שמ' ונתקיימה
מחשבתו, וכיון שיש שם אדם באותיות אלו הרי זו מלאכה וחייב,
אבל ה'תם – כאן, שהתכוין לזרוק שמונה זורק ארבע, וכי כ'מה דלא
ז'ריק ארבע לא מ'יזדרקין ל'יה ת'מני – וכי כל שאינו זורק ארבע אינו
יכול לזרוק שמונה, כלומר, האם אינו יכול לזרוק שמונה בלי שינוח
החפץ אחרי ארבע אמות, וכיון שאינו רוצה שינוח החפץ אחרי ארבע
אמות הנחה זו אינה גורמת לחיוב, כיון שלא נתקיימה בה מחשבתו.
הגמרא דנה בענין הזורק מרשות הרבים לרשות הרבים דרך רשות
היחיד, לענין העברת ארבע אמות ברשות הרבים: ת'נו ר'בנן
בברייתא, ה'זורק חפץ מ'רשות הרבים אחת ל'רשות הרבים אחרת,
ו'רשות היחיד ב'אמצע, אם עבר החפץ ארבע אמות ברשות הרבים,
ח'ייב, ואף אם עבר שתי אמות ברשות הרבים אחת ושתי אמות
ברשות הרבים אחרת,